

Šahy — mesto v okr. Levice, 5062 obyv. (1970). Archeol. lokalita — nález kostí pleistocénnych cicavcov a mladopaleolitických štiepaných kamenných nástrojov, gravetienske osídlenie, laténske žiarové pohrebisko s urnami, osídlenia zo Slovan, doby. — Obec je písomne doložená 1237, 1238 tu Huntovcí-Poznanovci založili kláštor premonštrátov, kt. bol do pol. 16. stor. hodnoverným miestom. R. 1546 ho prebudovali na protitur. pevnosť, kt. Turci 1552 dobyli a zničili. Kláštor bol strediskom feud. panstva, kt. patrilo 8 dedín. Š. sa od 1275 vyvíjali ako zemepanské mestečko, do pol. 19. stor. boli sídlom Hontianskej stolice. R. 1848 tu vážnili j. Kráľa a J. Rotaridesa. Mestečko malo poľnohosp.-živnost. charakter. KSČ viedla boje maľoroľníkov, poľnohosp. robotníkov a nezamestnaných. Š. oslobodila Sov. armáda 15. 12. 1944. Do 1960 boli sídlom okr. Po oslobodení bol vybudovaný priemysel stroj. (Strojstav), text. (Pieta), podniky miestneho hospodárstva a služby. JRD zal. 1952. R. 1970 pracovalo v priemysle 25 %, v poľnohospodárstve 13 % ekon. akt. obyv. R. 1946-70 vybudovali 561 nových bytov, polikliniku, soc. a kult. zariadenia. V meste je gymn. so slov. a maď. vyuč. jazykom, SPTS s maď. vyuč. jazykom. — Barok. cirk. stavby, klasic. župný dom z 1857, neoklasic. radnica z 1888; pomník Sov. armády; pam. tabuľa J. Kráľa.

Z výroby v závode Pieta, Šahy

Župný dom v Šahách s pamätnou tabuľou J. Kráľa

Z bytovej výstavby v Šahách